

Club de lectura juvenil

J. L. Badal

Els llibres d'A

Dimarts, 31 de març a les 18.00 h.

Amb el suport de la Diputació de Girona

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

CULTURA
FIGUERES

Autor i obra:

Text: <http://www.elpuntavui.cat/article/5-cultura/19-cultura/738671-el-lector-ideal-som-nosaltres-mateixos-de-petits-i-de-vells.html?cca=1>

Josep Lluís Badal va néixer a Ripollet el 1966 i viu a Terrassa. Llicenciat en filologia catalana, toca el violoncel, li agraden les albergínies i les carxofes cuinades de mil maneres i ha treballat en feines com ara ensinistrador de gossos, i també en altres menys peculiars, com professor de llengua. És autor de llibres de poesia (O pedra, Cal·ligrafies i Blanc), narrativa (La casa sense ombra i Mestres) i novel·la (El duel). En literatura infantil ha signat El pirata Gorgo, L'orquestra Ursina i els primers volums de la sèrie de pirates Jan Plata.

Ara ens sorprèn amb el novel·lot, en tots els sentits, Els llibres d'A, amb dotzenes de personatges fruit d'una imaginació de tall clàssic i llibertat universal: un arbre que parla, un gran ós, un nen fet de iogurt, la senyoreta Emily Dickinson, el déu Gilgameš de jove, un caçador de dracs anomenat Ahab, el famós insecte Kafka, el follet Foix... A la Serra de l'Obac hi viuen un nen (Tau), una nena (Maia) i l'avi (Drus) envoltat de llibres i objectes curiosos, com ara la clau que obre el món de l'Avi Roure. Aquests són alguns dels elements que formen una història plena de referències i d'influències.

Quant temps va trigar a escriure aquest llibre?

La història, l'he construïda durant uns set anys en què l'anava explicant gairebé diàriament als meus fills; intercalada amb períodes de descans, quan explicàvem altres cicles; el Jan Plata, per exemple. Vam arribar a pintar tot un mural a l'habitació, aprofitant la grip A –molt simpàtica–, amb aquest món d'Els llibres d'A. Llavors, quan em va agafar la febre, vaig estar un any d'intensíssima escriptura a mà, mig any de passar-ho i retocar-ho a l'ordinador i un parell d'anys de retallades, correccions, relectures... Quant suma?

Uns deu anys i mig, ben bons... Doncs això.

I quina metodologia ha fet servir? Tot parteix de les improvisacions orals amb els seus fills? O prèviament decidia personatges i situacions?

Jo tinc primer el món que vull descriure al cap. La sensació d'aquest món. La música. Llavors faig un gran esquema general, en grans llençols de paper, de cap on anirà tot. I m'hi llanço. És un treball poètic: la feina lentíssima amb la llengua t'obre nous personatges, te'ls matisa, te'ls capgira, et remet a altres motius temàtics... A vegades cal parar, perquè la història se n'ha anat, i valorar si segueixes per aquí o tires enrere... Es busca, amb la concentració, aquell estat literari on, durant unes hores, ho entens tot, ho veus tot, del que estàs escrivint... No te n'aniries mai!

Amb 'Jan Plata' fa el mateix?

Cada llibre és diferent. Però tots parteixen d'aquestes mateixes idees. El Jan Plata segueix la mateixa metodologia de treball. Que no difereix gaire de quan escric poesia o narrativa. Buscar el moment en què, a base d'escriure, trobes aquell estat en què tot s'obre...

La magnífica il·lustradora la va triar vostè?

Mig sí, i mig un destí trapella. La Iolanda Batallé, l'editora, es va entusiasmar tant amb Els llibres d'A que em va trucar i em va dir que triés l'il·lustrador, “fes la carta als Reis!”. Jo vaig entrar a internet i vaig jugar amb els meus fills a trobar dibuixants... Quan vam veure l'obra extraordinària d'aquesta artista, vaig dir: “Aquesta!” Però és polonesa... “Serà impossible”, vam pensar. I, casualitats de la vida, resulta que va venir als sis anys a viure a Barcelona i que parla i llegeix perfectíssimament el català. Hi va haver el problema que tenia molta feina, però també es va enamorar del llibre i va fer un cop de cap. Tot rodó!

De llibres similars, tan totals i ambiciosos, quins referents “admet” o “reivindica”?

La literatura, et diria. Els grans clàssics de sempre, de la meravellosa Odissea –però més enrere també, eh? Gilgameš...– a tota la mitologia, les mitologies d'arreu, que m'entusiasmen, i l'èpica medieval, les 1001 nits, el treball impressionant dels grans narradors orals, la gran novel·la del XVIII (Sterne, Swift...) i XIX (de fet l'estil i les resolucions de molts episodis hi remetent; fixa't que un dels protagonistes és l'Ahab, de Moby Dick), Melville!, Stendhal!, la poesia en general: hi apareixen Emily Dickinson i el follet Foix... Però si vols dir referents de literatura més concreta, allò mal

anomenat fantàstic o infantil, admetria amb humilitat mestres com Carroll, Ende... Molts! La literatura és un llenguatge, una manera. Allí on em sembla reconèixer-la, em reconec jo, allí em vull capbussar.

En una època en què els petits (i els adults) reaccionen a una allau d'estímuls (en molts casos estúpids) i que tot ha de ser visual i accelerat, quina mena de lectors pot tenir aquest llibre? Quin seria el retrat robot del seu lector ideal...

No hi ha un retrat robot gaire definit. Al final del llibre provo de fer-lo, a les endreces... i crec que no me'n surto. El lector ideal som nosaltres mateixos de petits i de vells, els avis que no hem conegut, els fills, nens que no coneixerem mai i ànimes lectores que tampoc però amb qui parlarem a través del vell roure de la història, són els poetes i escriptors que hem estimat, alguns encara no nascuts i la majoria morts... Són llibres que ens han enamorat, personatges, fins i tot! És la persona que s'agafa temps i silenci i obre una pàgina d'Els llibres d'A. Aquest, és.

Més que lectors, doncs, potser busca recrear els mons en què voldria moure's, viure... Una cosa no va separada de l'altra. Et llances de cap en un bosc on hi ha el lector. Tu vols passejar pel bosc, vols viure allà mentre dura l'escriptura o la lectura... Però sabent que part de l'aventura és trobar-te, per art de màgia, amb aquesta persona que et llegeix i que encara no ha nascut, que té 12 anys, que en té 34, 78, o que va morir al segle XIX. Al costat del drac o del Nen Iogurt! És l'espai de la literatura, de la llibertat, de la humanitat...

Qui és l'Avi Roure...?

El gran roure gegant que parla i canta òpera, que camina de nits i té més de 3.000 anys... Que acull en el seu interior, com un guardià de la saviesa, la màgia, la literatura, la fantasia, és el cor pur, però també la saviesa acumulada... És allò que m'agradaria que els meus fills rebessin de mi si un dia jo no hi fos i obrissin aquest llibre, el lloc on voldria convidar els millors amics. El lector entre ells.

Molt maco... I què costa més dominar, un novel·lot com aquest o un gos salvatge?

Un novel·lot com aquest, evidentment. No et deixa tan ple de baves, però sues i quedes ple d'esgarrinxades: a les paraules, a les idees, a les intencions... El novel·lot se't pot escapar més subtilment, i no admet una corretja, perquè no te n'adones, i, al cap d'una estona, qui porta el collar i obeeix ets tu...